

Pol Ina Giruma Karena Tesalonika Damsi Kurisi (1 Thessalonians) Vonaviakova

Tesalonika kwanatuna na Masedoniya do bunai. Ma do bunu na Rome dams i rewapana gaburina. Ma Masedoniya do bunu kamona na Rome dams i vidadana gawarina na Tesalonika kwanatuna kamona. Pol ibababa ma ina biga iberaberai na kamona inae ku Pilipai ma idima da wawaya Keriso ivi tumaghane. Muriyai inae ku Tesalonika ma dima ivi karei. Ke mara gurina na nuwapoya ipanani iyamna Jiu dams Tesalonika kamona ivi karei da ivi kawapatei. Pol damina iviyya da Jiu babadisi ita kiivunui, tuna kubiine nani kwanatuna ikiibutawei inae ku Bereya kwanatuna. Muriyai inae ku Korint ma nani kwanatunai kwinana Timoti ipanani, tuna yavata ibigabiga patapata. Ma Timoti, Pol ivi akovi da vitumaghana dams Tesalonika kamona na aviyavisina ituputupuwa kurisi.

Sisiya iviyya na Pol igiruma Tesalonika dams kurisi da ita kiipepisi da i nota ke ita peku. Igiruma da God ivi kiikiwei iyamna i vitumaghana ma i nuwaviina varana ivi yanei. Muriyai ivonavino-tisi da rorova ikikava kamosiyai imakamakai, tuna matakirina ita kivini da ti bade nakanani ita makai. Turinai na vitumaghana dams Tesalonika kamona i notaragharagha iterevimanini, ti na Keriso ina vovira marana ivivi tarakiyane na

ivonapotesi. Wawaya ivi tarakiiyana bo, “Keriso ina vovira ku dobu na iyavo kava ivi tumaghanei ma namada irabobo na yawasa makamakii nonowina ina viiya bo kegha?” Ma bade, “Avi maranai Keriso ina vovira?” Pol weni tarabogina iviia na ivonesi da ere nuwanubasi ina vivikoyakoyagha ma ere vitumaghanisi Bada ina biga ina beraberai da Keriso ina ku vovira marana.

Pol ina nota weni nakanani irereghi.

Sapta 1:1 Giruma ivotawei.

Sapta 1:2 da ku 3:13 Vikiikiwa ma vigheghena God kurina.

Sapta 4:1-12 Kiipepa da Keresiyana yawasina kamonai ita makai.

Sapta 4:13 da ku 5:11 Keriso ina vovira marana kana sisiya.

Sapta 5:12-22 Kiipepa turina.

Sapta 5:23-28 Giruma igudui.

¹ Taku Pol, ma Sailas da Timoti* yavata kagirugiruma tami Keresiyana dami Tesalonika kamonai kurimi. Tami na God ita Mamai ma ita Bada Yesu Keriso* rapesiyai.

Ainowi kurisi da i agabiibai ma i nuwanuba gwabimiyai ina makai.

Tesalonika damsi i yawasa ma i vitumaghana.

² Mara nonowa kaniponipowana ma God kaikiikiwei kubiimi. ³ God ita Mamai matanai kanotanotimi, ikikava vitumaghana tepanai kobigabiga, ikikava nuwaviina tepanai

* **1:1:** Apos 17:1 * **1:1:** Keriso: Grik damsi gamosi evonavona bo ‘Keriso’ ma Hibru damsi gamosi evonavona bo ‘Mesaya.’ Ivi ruwa iyamna ‘God ina Vivinevine Wawayina.’

kobagibagi bubuna, ma bade ikikava Bada Yesu Keriso tepanai ami nota ivi rewapana kirakai da komiimiirikikina. ⁴ Varevaresikai, kakovi da God ina nuwaviina irakata kurimi ma ivinemi da tami ina wawaya, ⁵ iyamna Keriso varana biibiina kadime i kurimi na ke sisiyina kava ma Kanuma Vovokaravina ina rewapana yavata, nuwanuwakai kudubinai kavi debei da varana biibiina na vonavaghata. Konotai da ikikava yavata tamakai ma aviyavisina kaberaberai na peyarina tami ami biibiina kubiine. ⁶ Ami yawasa kovirai da tokai ma Bada Yesu kovi bonebonekai. Namanaki vokwarakwara kopanani ma kegha da Bada varana nuwabiibiyyai koviiya, nani nuwabiibiina na Kanuma Vovokaravina gwabinai ipisi.* ⁷ Weni nakanani koberai na kovi matakira bubuna vitumaghana damsi kurisi Masedoniya ma Akeya dobusi kamoni. ⁸ Ma Bada vonana gwabimiyai ikiibau na ke nani dobusi kava, sisiyimi irakata da dobu ine yavui. Tuna kubiine wawaya peyarisi iakovi da God koitumaghane. Tuna kubiine ke sago kani sisiyemi. ⁹ Wawaya peyarisi namada isisiyemi, ikikava kovi kiikiwekai maranai kanumataya kurimi. Ma isisiyemi da karenai sawara yamoyamonisi kovovokavakarisi ma karako kotakuputesi da God vaghata makamakii nonowina kovovotekatekei. ¹⁰ Ma bade kokoyakoyagha da mara sago God Natuna kunumai ina vovira. Natuna na Yesu, tuna rabobowai ivomiiri ma ivi yawasita da mara damonai God nuwanuwana ke ina pughu kurita.

* **1:6:** Apos 17:5-9

2

Pol Tesalonika kamonaibiga.

¹ Varevaresikai, koakovi da akii numataya kurimi na ere iyamna. ² Ma koakovi da Pilipai kamonaibiga wawaya ivi agaberowekai na kavokwarakwara ma kavi kamyuyuwa. Ma nani murinai kapisi kurimi. Namanaki da wawaya ivi tupaketowanekai ma kavi kamyuyuwa, ma kegha da ita God rewapana iverekai da varana biibiina kadimadimeiki kurimi.* ³ Ma kavi nowi kurimi da koti tumaghana ma nani kamonaibiga ke sago nota berona gavugavuna, ke kati sisiya bero ma ke kati beroberowemi. ⁴ Kegha da God ivi tumaghanekai ma ivi vaghinei da varana biibiina kata dimei. Ke wawaya i kayowana kata dimadimeiki ma God ina kayowana kava, tuna nuwanuwata eruvaruvai. ⁵ Ma koakovi da ke meyani kati beroberowemi da nuwanuwami kata tinavirai ma bade ke meyani ami mura kata matighei. God iakovi da kavonavona vaghata. ⁶ Ma ke vigheghena katekwekwai, tami gwabimiyai bo wawaya viya gwabisiyai. Tokai Keriso ina aposol ma kovokovoghina da kati nowi kurimi da vita kata veremi, ma ke kata berai. ⁷ Kamomiyai nuwanubiyyai kamakai, nakanani ma maduwa natunatuna gisigisigi ita raparapisi. ⁸ Akii nuwaviina kurimi na irakata kirakai, tuna kubiine nuwabiibiyyai tavi nuwasago ma God varana kavi debeiki kurimi, iyamna kakova bubunimi ma tami na nuwanuwakai. ⁹ Varevaresikai, konotanotai da gwabimiyai

* **2:2:** Apos 16:19-24, 17:1-9

kabiga kirakai, mariyai ma didibara. Tokai kakoyagha meyekai, ke kata kayowei da kati nowi kurimi maranai God varana biibiina kadimadimeiki kurimi.

¹⁰ Vitumaghana dami kamomiyai kamakamakai na tami matamiyai ma God matanai akii bera peyarina kurimi na vovokaravina ma maninina, berona kegha. ¹¹ Koakovi ikikava kabera tami sago sago duma kurimi, nakanani ma tomowa natunatuna ita koyakoyaghisi.

¹² Kakiikiiepepimi da ami nota ini rewapana, ami nuwapoya kavi nubai, ma sisiya bagibagisi kavereveremi da Keresiyana ita keta kona kivina bubuni da God ini nuwabiibiiyemi. Tuna ikwatumi da ina vikiivavona ma kana kadara ku kamona kona rui.

¹³ Mara nonowa God kaikiikiwei iyamna varana biibiina kovi yanei ma kovi tumaghane da sisiyina ke wawaya gwabisiyai ita pisi, ma God gwabinai ipisi. Tuna vonavaghata, God vonana inekiibau kurimi da tami vitumaghana wawayimi ami yawasa eviravirai. ¹⁴ Varevaresikai, aviyavisina itupuwa kurimi na namada itupuwa God ina wawaya Judiya kamonai kurisi. Keriso kovi tumaghane kubiine, ami wawaya

ivi tupaketowanemi da kovi kamyuyuwa.* ¹⁵ Ikikava ivi tupaketowanemi na bade nakanani Jiu dami Bada Yesu ma peroperoveta kurisi iberai, ivi rabobosi ma bade tokai ikwavinikai. Nani dami mara nonowa wawaya yavata ikawapata. Ti nakanani eberabera da God nuwanuwana ipughu.* ¹⁶ Ma ita gudukai, ke ita kayokayowei

* **2:14:** Apos 17:5 * **2:15:** Apos 9:23, 29, 13:45, 50, 14:2, 5, 19, 17:5, 13, 18:12

da kupuna damsii kurisi kata dima da yawasa makamakii nonowina ita panani. Weni berasi iberai na i berabero ivi kiitatanei. Ma karako God nuwanuwana ighetawei da kovogha ina veresi.

Pol Tesalonika damsii ita kita meyesi.

¹⁷ Ma varevaresikai, tavi bogebogeta (tupuwita kava tavi bogebogeta ma nuwanuwata na kegha). Mara tupona ke kata kitakitimi ma akii nota kudubinai kaberbera tovonii da kata kita meyemi. ¹⁸ Kakayokayowei da kata pisi kurimi, vonavaghata taku Pol mara ipeyari abera tovonii, ma Seitan akii keta igudugudui. ¹⁹ Mara sago ita Bada Yesu Keriso ina vovira ku dobu. Ma akii nota rewapaninai katumatuma da tuna maranai tami tepamiyai akii nuwabiibai ma kakii vava ina rakata. Vonavaghata, tami tepamiyai.* ²⁰ Kakii kadara ma akii nuwabiibai na tami.

3

¹ Namadani kava ke kata kitimi da kavi nuwapoya kirakai. Tuna kubiine nota kaviiya da akii viruwa Atenisi kamoni kata makai* ² ma varesita Timoti kata vonatawei kurimi. Tuna yavata God ina biga kabigabigei, Keriso varana biibiina kadimadimeii. Vaghina, kavonatawei da rewapana ina veremi ma ini vitemi da ami vitumaghana ina rakata, ³ da maranai wawaya ina vivitupaketowanemi na ami nota ke ina peku. Namada koakovi da weni vikamyuyuwina Keresiyana kudubita tapanapanani na bade God iakovi. ⁴ Rorova

* **2:19:** Pol ivonavona da iberai bubuna da Tesalonika damsii ivi tumaghana ma ti nakanani ma ina kraun. * **3:1:** Apos 17:15

gwabimiyai tamakamakai na kavonaveremi da wawaya ini tupaketowanita ma tikamyuyuwa. Ma aviyavisina kavonavonemi na nakanani itupuwa, namada damina koviiya. ⁵ Tuna kubiine Timoti avonatawei kurimi, avi nuwapoya kirakiiyemi ma akovimi ata viiya da ami vitumaghana kovoterei bo kegha. Avi nuwapoya da mikedda Seitan, tuna ruyagha wawayina, ita ruyaghimi da kota peku ma akii biga na iyamna kegha.

⁶ Ma Timoti gwabimiyai ivovirame kurikai, sisiya biibiina iverekai da tami patana da koitumaghana ma koinuwaviina. Ivonekai da mara nonowa nuwabiibiiyai konotanotikai ma tami ami kayowana ghamana da kota kitikai nakanani tokai bade akii kayowana ghamana da kata kitimi.* ⁷ Varevaresikai, nuwapoya ma vikamyuyuwa kamonai kamakamakai ma ami vitumaghana sisiyina kavi yanei da kavi nuwabiibiiyemi. ⁸ Bada kubiine komiirimiirikikina na kamakamakai bubuna, tami kubiimi akii yawasa na ere iyamna. ⁹ Tuna kubiine akii vikiikiwa God kurina irakata kirakai. Kanotanotimi ma kainuwabiibiiyemi God matanai. ¹⁰ Mara nonowa mariyai ma didibarai nuwanuwakii kudubinai kaniponipowana da maghighimi kata kitai ma vibeyebeyena ku tepana kata veremi da ami vitumaghana kati maninini.

¹¹ God ita Mamai ma ita Bada Yesu kurisi kainowi da keta ina vovunaghi da kana pisi kurimi. ¹² Ma bade kainowi da Bada ami nuwaviina ini rakati, ma ke tami kamomiyai kava, wawaya

* **3:6:** Apos 18:5

kudubisi kurisi. Ini rakati da ikikava kainuwavi-ina kurimi, nakanani koni nuwaviinavivirana. ¹³ Ma kainowi da ini vitemi, koni rewapana da God ku matana tami wawaya maninimi ma vovokaravimi maranai Bada Yesu ma ina wawaya vovokaravisi ina nekiibau.

4

God ina kayowana da yawasa biibiinai tamakai.

¹ Varevaresikai, akii sisiya turina na weni. Ikikava kota makai bubuna da God ini nuwabiibiyemi na namada kavi beyebeyemi na koberaberi. Ma Bada Yesu avanai kainowi ma akii sisiya bagibagina kavereveremi da nani yawasina kovokikini ma nakeda kona bera kamowi. ² Akovina namada koviiya da ikikava kota makai bubuna, ma nani vibeyebeyena na Bada Yesu ina rewapanai kavi beyebeyemi. ³ God ina kayowana da ami yawasa kudubina rapenai ma tami wawaya vovokaravimi. Tuna kubiine ke meyani koni pekana wapawapa. ⁴ Peyarimi kotakova bubuni da ikikava tupuwimi koti badei da ami yawasa maninina ma vovokaravina God ku matana. ⁵ Ma tami ke kona berai da wawaya viya nakanani, ti na God ke itakovi ma i kayowana ghamanakina da vipekana wapawapa ina berai da damisi ina biibai. ⁶ Ma bade ke meyani kona bera berai da turaturami kakawasi koni tunebosi. Aviyavisina kwinam rapenai na ke kona yapini. Namada sisiya bagibaginai kavonavinotimi da nani bera berona kona berai na God kovogha ina veremi. ⁷ God ina kayowana da yawasa manininai kata makai, ke ina kayowana vipekana wapawapa. ⁸ Tuna kubiine, iyi tam

weni vibeyebeyena ke kuna kivini na ke wawaya i vibeyebeyena kuta barei ma God kubarei. Tuna na Kanuma Vovokaravina everevereta.

⁹ Ma ke kana giruma kurimi da koti nuwaviinavivirana, iyamna namada Keresiyana turaturami yavata koberaberi. Namada God ivi beyebeyemi da kamomiyai koti nuwaviina ma koti nuwasago. ¹⁰ Vonavaghata, ami nuwaviina irakata da Keresiyana turaturata kudubisi Masedoniya kamonai yavata kovi nuwasago. Ma akii sisiya bagibagina kavereveremi, kainowi da kovi nuwaviina kamowa. ¹¹ Ami nota kudubinai turaturami kovopepetisi da kamomiyai nuwanuba ina makai. Ma imamiyai ami biga vaghata kona beraberi, ma wawaya kokitakuyowesi da bade ti mani i biga ina bera bubuna. Peyarina namada kavonemi na kota berai, ¹² da iyavo kava God ke iti tumaghane na ina vopepetimi. Ma koberai da bade ke wawaya tepasiyai kona makai, tami mani kovi poyapoya da ami rewapanai kona makai.

Bada ina vovira marana.

¹³ Varevaresikai, raborabobosi kani sisiyesi, iyamna kakayokayowei da vonavaghata konakovi. Iyavo kava ke iti tumaghana na ke itakovi da raborabobosi ina vomii, tuna kubiine esiyasiyapa kirakai. Ma tami na ke nakanani koni nuwapoya kirakai. ¹⁴ Titumaghana da Yesu irabobo ma ivomiiri, tuna kubiine bade titumaghana da God ina berai da iyavo kava Yesu ivi tumaghane ma irabobo na Yesu yavata ini kiidaburana da ina rutinisi ina ghae.

¹⁵ Aviyavisina wekarakava kaibeyebeyemi na Bada gwabinai kaviiya. Maranai Bada ina vovira na ke kona notai da tota yawayawasita dobuwai tamakamakai na ita wawaya raborabobosi taverukuyowesi. Ti na ini nao ina ghae ma tota muriyai.* ¹⁶ Bada kunumai inoru ma ina kiirara, sisiya bagibagina ina terei. Ma bade aneya i bada gamona ina terei. Ma bade God ina ture ina tou. Murinai Keresiyana raborabobosi ini nao ina ghae. ¹⁷ Nani murinai, tota yawayawasita patana da dobuwai tamakamakai na taghae da iyavo kava rabobowai ivomiiri na yavata kwavuwai tikiidaburana da kiidamowai Bada tanepotei da gwabinai tamakai nonowa. ¹⁸ Tuna kubiine weni sisiyisi tami mani kamomiyai kovi sisiyei da ami nota ini rewapana.

5

Tavovunagha iyamna Bada ina vovira.

¹ Varevaresikai, avi kubiine akii giruma kati rekwei da mara avai nani berasi ina tupuwa na kata vona meyemi, ² iyamna namada koakova yavui da maranai Bada ina vovira na vonaverena kegha. Tuna nakanani ma yapiyapi wawayina didibara kamoni ita nekiibau da iti tataghanita.* ³ Nani maranai wawaya ina vivisisiya bo, “Nuwanubiiyai tamakamakai bubuna,” ma nani kamoni ina tataghana ma vokwarakwara ini karei. Ma ke kovokovoghina da ina veruvuyurei. Tuna nakanani ma wavine vituwa kubiine ita dagui da iti tataghani ma

* **4:15:** 1Kor 15:51-52 * **5:2:** Mat 24:43; Luk 12:39; 2Pit 3:10

ke kovokovoghina da ita veruvuvurei. ⁴ Ma varevaresikai, tami na ke nubakutuwa wawayimi da Bada ina vovira marana na ini tataghanimi nakanani ma yapiyapi wawayina. ⁵ Peyarimi na yasegana ma mara wawayimi. Tota ke didibara ma nubakutuwa wawayita. ⁶ Iyavo kava ke iti tumaghana na ekayokayobara ma ekenakena. Ma tota na ke nakanani taberai, matata ini kiivirevire ma tipotepote meyeta. ⁷ Nubakutuwa wawayisi didibarai ekenakena ma bade didibarai eumuma neghanegha. ⁸ Ma tota na yasegana wawayita, tuna kubiine tipotepote meyeta, ma ita vitumaghana ma ita nuwaviina ini tarapapaneta nakanani ma seri wawayina nuwakadana kana terepapara ita kotei. Ma takova bubuni da God ini yawasita ma nani akovina ini tarapapaneta nakanani ma seri wawayina gayamina kana terepapara ita kotei.* ⁹ Nakanani taberai, iyamna God ke ita vineta da ina nuwapughu maranai tavokwarakwara. Ivineta da yawasa makamakii nonowina Bada Yesu Keriso gwabinai taviya. ¹⁰ Irabobo tota kubiita ma mara sago ina vovira, da vitumaghana damta raborabobosi ma yawayawasita gwabinai tamakai. ¹¹ Tuna kubiine kamomiyai kiipepa sisiyisi kovi sisiyei da ami nota ini rewapana ma kona miirikikina. Namada koberaberi ma ke kona voterei.

Vibeyebeyena turina ma vikiikiwa.

¹² Varevaresikai, akii vinowi sago kurimi kana terei. Tami ami Keresiyana babadisi

* **5:8:** Isa 59:17; Epe 6:13-17

kovoepetisi. Ti na biga ghamana eberaberai, Bada avanai inowemi, ma ibeyebeyemi da ikikava ami yawasa kota virai da ku maninina. ¹³ Nani bigana eberaberai kubiine na kovokaravesi ma kovi nuwaviina kirakiiyesi. Ma peyarimi Keresiyana turaturami yavata nuwanubiiyai komakai patapata.

¹⁴ Varevaresikai, bade kainowi kurimi da kayobarisi koyeghisi, yabuyabumanisi kokiiepepisi da i nota ini rewapana, mitamitasi kovi vitesi, ma bera peyarina pikamiyai koberai wawaya peyarisi kurisi. ¹⁵ Kokitaruvimi da maranai wawaya berona ina berai kurimi na ke beronai kona kovoghi. Ma mara nonowa kobera tovonai da koni agabiibai, kamomiyai ma bade wawaya peyarisi kurisi.

¹⁶ Mara nonowa kovi nuwabiibai. ¹⁷ Ma bade mara nonowa konipowana. ¹⁸ Mara biibiina bo mara berona ma kegha da patana God kovi kiikiwei. God ina kayowana da tami iyavo kava Yesu Keriso yavata kovi nuwasago na weni nakanani kota makai.

¹⁹ Ma Kanuma Vovokaravina gwabimiyai ekarakarata na ke kona sirapekini. ²⁰ Ma mikedada peroveta wawayina ina pisi, ina vonemi da kami sisiya God gwabinai iviia na kovi yanei, ke koni yanatawei. ²¹ Ma kovi nuwanotanota bubuni da sisiyina damina kona vii kiimatani ma sisiya biibiisi kava kovotani. ²² Ma bade berabero peyarina koveruvuvurei.

²³ God na nuwanuba everevereta. Ma tuna mani ina berimi da tami vovokaravimi ma wawaya maninimi kavakava da kanumimi,

tupuwimi ma ami yawasa peyarina kamonai na biibiina kavakava maranai Bada Yesu Keriso ina vovira. ²⁴ God ikwatumi ma weni berasi ina berai kubiimi, iyamna tuna wawaya maninina ma kovokovoghina da koni tumaghanei.

²⁵ Varevaresikai, konipowana kubiikai.

²⁶ Ma Kerisiyana turaturata kovi kiikiwesi ma kotaraghavusi.

²⁷ Bada ku matana, sisiya bagibagina kavereveremi da weni girumina Keresiyana turaturata peyarisi kurisi kovi yavi.

²⁸ Kainowi ita Bada Yesu Keriso kurina da ina agabiibai gwabimiyai ina makai.

Gapapaiwa New Testament
The New Testament in the Gapapaiwa Language of
Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Gapapaiwa long Niugini
copyright © 2009-2018 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gapapaiwa

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-11-07

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files dated 31 Aug 2023

02820c89-25a2-533d-9e19-9a2d0e178860